[2020] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1

ਮਨੋਜ ਸੁਰਿਆਵੰਸ਼ੀ

v.

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ

(2020 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 388)

ਮਾਰਚ 05, 2020

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਐਮ ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਜੇਜੇ]

ਦੰਡਾਵਲੀ ਕੋਡ, 1860: ਧਾਰਾ 302, 364 - ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦਾ ਕਤਲ
ਬੱਚੇ - ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੇਸ - ਮੁਕੱਦਮਾ
ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ
ਲਗਭਗ 8 ਸਾਲ, 6 ਸਾਲ ਅਤੇ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ - ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ -8 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ
ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇਖਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ६० ਡੀ ਸੀ
ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ - ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ -13 ਦੇ ਘਰ ੋਂ ਪਾਇਆ -
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਸਕੂਲ ਬੈਗਾਂ ਸਮੇਤ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ
ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ
ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਗਏ
ਉਹ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ ਘਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਲਗਭਗ 12.00 ਵਜੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ
ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-
ਪਿਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ
ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ -
ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਸ਼ਾਂ
ਬਰਾਮਦ/ਮਿਲੀਆਂ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫੋਨ-ਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ
ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ - ਇਹ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ - ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ
ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ: ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ - ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ - ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ

ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ / ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਭੱਜਣ ਅਤੇ ਉਹ

ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਰਹੇ ਸਨ; ਉੱਥੇ ਸੀ

ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ; ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 28 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਚੰਗਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਉਹ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਂ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ

ਧੀਆਂ - ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇਕੋ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਇਸ ਲਈ, ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ

ਕੇਸ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ

ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅੰਤ ਤੱਕ ਹੈ
ਅੱਗੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ੨੫ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸਬੂਤ: ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ - ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕਮੀਆਂ
ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੇ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਹਨ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973: ਧਾਰਾ 235 (2) - ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ - ਹੋਲਡ: ਧਾਰਾ 235 (2) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) .235 ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੈਲਡ: 1.1 ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੀ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18- ਤਿੰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.20 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 11.02.2011 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਸਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ
ਨਾਬਾਲਗ ਪੈਦਲ ਹੀ ਘਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ; ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤੇ। 11.02.2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.00 ਵਜੇ ਤੋਂ 1.00 ਵਜੇ ਤੱਕ,
ਮ੍ਰਿਤਕ ◌ਾ◌ੰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 16] [26--]

ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਗਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਹੈ
ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਲਾਸ਼ਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ, ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਇਕੱਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਤੇ ਬੈਗਾਂ ਨਾਲ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਹਾਲਾਤ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 18] [28--]

ਇਕ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਰਾਤ 11.00 ਵਜੇ ਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ
11.02.2011 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ
ਕੰਪਨੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.

ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਿਸ ਦਾ ਸੀ
ਦੋਸ਼ੀ। [ਪਾਰਸ 19, 19.1] [28-; 29--]
ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੇ ਘਰੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਨੁਸਾਰ,
ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ
ਅਗਵਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੇ ਘਰੋਂ ਕਿਉਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 13.02.2011 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਲਖਾਰਾਮ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ
ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
[ਪੈਰਾ 20] [29-, -; 30--]

2. ਮਾਮੂਲੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ. ਮਾਮੂਲੀ ਗੜਬੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:
ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਬੋਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਕੁਝ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਜੋ ਹਿੰਮਤ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਟਰਨ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਆਉਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਖੌਤੀ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਅੰਤਰਾਂ/ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਆਖਰਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਅਜਿਹੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਗੜਬੜਾਂ/ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ, ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ

ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
[ਪੈਰਾ 21] [31--]

ਲੀਮਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਲੀਮਾ ਰਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਏਆਈਆਰ 1999 ਐਸਸੀ 3717 : [1999] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 435 - ਨਿਰਭਰ

3. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 (2) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਧਾਰਾ 235 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ। ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 235 (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਵਧਰਹੇ ਡੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ
ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। (ਪਾਰਸ 23, 23.3] [32--; 34-; 35--]

ਦੋਸ਼ੀ 'ਐਕਸ' ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2019) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1; ਮਾਛੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਛੀ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1983) 3 ਐਸਸੀਸੀ 470 : [1983] 3 ਐਸਸੀਆਰ 413 - ਨਿਰਭਰ

ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1976) 4 ਐਸਸੀਸੀ 190 :
[1977] 1 ਐਸਸੀਆਰ 229; ਅਲਾਉਦੀਨ ਮੀਆਂ ਬਨਾਮ ਅਲਾਉਦੀਨ ਮੀਆਂ ਬਨਾਮ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 5 : [1989] 2 ਐਸਸੀਆਰ 498 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ.

ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਕੋ ਇਕ ਕਾਰਨ. ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ,
ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ/ਹਾਲਾਤ ਹਨ: () ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਭੱਜਣ ਕਾਰਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਇੰਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ।
ਲਾਪਤਾ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। () ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ[ਸੋਧੋ] () ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ ੨੮ ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਚੰਗਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। (v) ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ (v) ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।
ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਣ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 24, 25.4, 25.5] [37--; 40-; 41--; 42-]

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਕੋ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਵਾਏ
ਉਪਰੋਕਤ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤ ◌ਾ◌ੰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਕੇਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ
ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੀ

ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਭੱਜਣ ਕਾਰਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ
ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਚੀਕ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਇਹ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਵਧਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣਾ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜੀਬ
ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਕਸਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; ਅੰਤ ਵਿੱਚ
ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਸਮਾਜ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ, ਜੇ ਸੰਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।
ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ

ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦੨ ਅਤੇ ੩੬੪ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ,
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ
ਮਤਲਬ ਅਗਲੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਅਤੇ
ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ੨੫ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। [ਪਾਰਸ 25.6, 26] [42-ਬੀ-ਜੀ; 43-ਬੀ]
ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 684;
ਸੁਸ਼ੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸੁਸ਼ੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ) ਦਿੱਲੀ (2014) 4 ਐਸਸੀਸੀ
317 : [2013] 16 ਐਸਸੀਆਰ 616; ਅਬਸਾਰ ਆਲਮ ਬਨਾਮ ਅਬਸਰ ਆਲਮ ਵਿ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ
(2012) 2 ਐਸਸੀਸੀ 728 : [2012] 1 ਐਸਸੀਆਰ 890 - ਭਰੋਸੇ.

ਮੁਹੰਮਦ. ਚਮਨ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਬਨਾਮ। ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2001) 2 ਐਸਸੀਸੀ 28; ਅਲੋਕ ਨਾਥ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ
ਅਲੋਕ ਨਾਥ ਦੱਤਾ ਵਿ. ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਰਾਜ (2007) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.
230 : [2006] 10 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 662; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ
ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (2009) 14 ਐਸਸੀਸੀ 31 : [2009] 9 ਐਸਸੀਆਰ 864;
ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਤੀਸ਼ਭੂਸ਼ਣ ਬਰਿਆਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 498: [2009] 9 ਐਸਸੀਆਰ
90;
ਸੇਬਾਸਟੀਅਨ ਬਨਾਮ ਸੇਬਾਸਟੀਅਨ ਵੀ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 58; ਰਮੇਸ਼
v. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2011) 3 685 : [2011] 4
585; ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2013) 3 ਐਸਸੀਸੀ
294 : [2013] 3 ਐਸਸੀਆਰ 90; ਦਿਗੰਬਰ ਵੈਸ਼ਨਵ ਬਨਾਮ ਦਿਗੰਬਰ ਵੈਸ਼ਣਵ ਵੀ. ਅਵਸਥਾ
ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ (2019) 4 ਐਸਸੀਸੀ 522: [2019] 2 ਐਸਸੀਆਰ 844;
ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਸਰਮਾ ਵੀ. ਅਸਾਮ ਰਾਜ (2017) 14 ਐਸਸੀਸੀ 359: [2017]
ਐਸਸੀਆਰ 991; ਗਣਪਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਅਵਸਥਾ
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2017) 16 ਐਸਸੀਸੀ 353: [2017] 9 ਐਸਸੀਆਰ
706; ਛੰਨੂ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਛੰਨੂ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2019) 12 ਐਸਸੀਸੀ 438: [2018] 14 ਸੁਕ
355; ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੀ.
ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2011) 13 ਐਸਸੀਸੀ 706: [2011] ਐਸਸੀਆਰ
92; ਅਜੈ ਪੰਡਿਤ @ ਜਗਦੀਸ਼ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਵਿ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ
(2012) 8 ਐਸਸੀਸੀ 43 : [2012] 10 ਐਸਸੀਆਰ 70; ਗੁਰਵੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਵੈਲ ਸਿੰਘ ਵਿ.
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2013) 2 ਐਸਸੀਸੀ 713 : [2013] 1 ਐਸਸੀਆਰ 783;
ਅਮਿਤ ਬਨਾਮ ਅਮਿਤ ਵੀ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 4 ਐਸਸੀਸੀ 107 : [2012] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1009; ਕਾਲੂ
ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਕਾਲੂ ਰਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2015) 16 ਐਸਸੀਸੀ 492; ਸੁਦਾਮ ਬਨਾਮ ਡਾਮ ਬਨਾਮ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
ਰਾਜ (2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 388; ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਬਨਾਮ ਬਾਬਾ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਵਿ. ਐਮ.ਪੀ. ਰਾਜ

(2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 689; ਸ਼ੇਖ ਅਯੂਬ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਅਯੂਬ ਵੀ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ
(1998) 9 ਐਸਸੀਸੀ 521; ਧਰਮੇਦਰਾਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ
(2002) 4 ਐਸਸੀਸੀ 679: [2002] 3 ਐਸਸੀਆਰ 193; ਨੇਮੂ ਰਾਮ ਬੋਰਾ
5. ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਰਾਜ (1975) 1 ਐਸਸੀਸੀ 318;
ਬ੍ਰਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਰਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 4 ਐਸਸੀਸੀ 289:
[2012] 3 ਐਸਸੀਆਰ 599 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2019] 2 SCR 844	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5.8
[2017] ਐਸਸੀਆਰ 991	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5.8
[2017] 9 ਐਸਸੀਆਰ 706	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5.8
[2018] 14 SCR 355	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.1
[1977] 1 SCR 229	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 7.1
[2011] ਐਸਸੀਆਰ 92	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.1
[2012] 10 70	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.1
(1980) 2 684	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 7.2
[2013] 1 783	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.4
[2012] 1 1009	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.5
(2015) 16 492	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.5
(2019) 9 SCC 388	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.5
(2019) 9 SCC 689	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.5
(1998) 9 SCC 521	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.9
[1989] 2 SCR 498	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 7.9
[2002] 3 SCR 193	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.9
(1975) 1 SCC 318	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.9
[2012] 3 SCR 599	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7.9
[1999] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 435	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 21
(2019) 7 SCC 1	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 22
[1983] 3 SCR 413	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2
(2001) 2 SCC 28	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2

[2006] 10 ਬੇਨਤੀ SCR 662	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2
[2009] 9 SCR 864	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2
[2009] 9 SCR 90	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2
(2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 58	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2
[2011] 4 SCR 585	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2
[2013] 3 SCR 90	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25.2

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦਾ 388.

2013 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 550 ਵਿੱਚ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.08.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਐਸ. ਮੇਨਕਾ ਖੰਨਾ, ਅਮਰਤਿਆ ਕਾਂਜੀਲਾਲ ਅਤੇ ਅਭਿਮਾਨੂ।
ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਪ੍ਰਣਵ ਸਚਦੇਵਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਰਾਠੀ ਅਤੇ ਜਤਿਨ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 08.08.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ
ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2013 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 550 ਵਿੱਚ
ਅਤੇ 2013 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 05, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ - ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੀ
ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 364 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 11.02.2011 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.00 ਵਜੇ, ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋ ਬੇਟੇ - ਵਿਜੇ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 8 ਸਾਲ,

ਅਜੈ (6 ਸਾਲ) ਅਤੇ ਕੁਮਾਰੀ ਸਾਕਸ਼ੀ (4 ਸਾਲ) ਕਰਾਈਹਾਪਾੜਾ ਦੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲਈ ਦਰੀਪਾੜਾ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਸਵੇਰੇ 11.30 ਵਜੇ ਸਕੂਲ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਪੈਦਲ ਹੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਸ਼ਿਵਲਾਲ-
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਨੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ
ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ
ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਹ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪੈਦਲ ਘਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ। ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲੱਭਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਰਾਏਪੁਰ ਦੇ ਥਾਣੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀ
ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਡੇਲੀ ਜਰਨਲ (ਐਕਸ ਪੀ -18) ਵਿੱਚ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਕੋਸ਼ਲੇ-ਪੀਡਬਲਯੂ.17 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ-ਪੀਡਬਲਯੂ.8 ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 11.02.2011 ਨੂੰ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰੂ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੈੱਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ
ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲਾਪਤਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਮਰਿਤ ਬਾਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਧੀਵਰ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ
ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 363 ਅਤੇ 364 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੁਤਾਬਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9179484724 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ੬੦ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.24
ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੇਮੰਤ ਆਦਿੱਤਿਆ, ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸਣ ਲਈ. ਫਿਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ
ਹੇਮੰਤ ਆਦਿੱਤਿਆ ਨੇ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਪਿੰਡ ਲਖਰਾਮ ਨੇੜੇ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ-ਪੀਡਬਲਿਊ 13 ਦੇ ਘਰ ਗਈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਘਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਉਕਤ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਥਾਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਐਕਸ.ਪੀ.2 ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.2 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ

ਦੋਸ਼ੀ, ਕਰਾਈਹਾਪਾੜਾ ਦੀ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ - ਇੱਕ ਦਾਮੋਦਰ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ

ਘ

ਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.23 ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ।

ਬੀ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਕਤਲ ੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਐਕਸ.ਪੀ.30 ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਮਿਲੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਮਿਤੀ 13.02.2011 ਹੈ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 364 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ।

ਕੇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ 24 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ:

ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰ.	ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਗਵਾਹੀ	
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1	ਪ੍ਰੀਤਮ ਧੀਵਾਰ 15.06.2011	ਗਵਾਹ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬੱਚੇ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2	ਹਾਫਿਜ਼ ਅਲੀ 16.06.2011	ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3	ਫਰੁਖ ਖਾਨ 16.06.2011	ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.4	ਪੂਜਾ ਤਿਵਾੜੀ 16.06.2011	ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਵਾਹ ਸਕੂਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.5	ਜਿਲਾਨੀ ਬੇਗ 17.06.2011	ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਵਾਹ ਸਕੂਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.6	ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ 17.06.2011	ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਾ ਗਵਾਹ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ।

ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7	ਦਮੋਦਰ ਸਿੰਘ 08।08।2011	ਗਵਾਹ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਗਵਾਹ ਹੇਠਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8	ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ 08.08.2011	ਗਵਾਹ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.9	ਇੰਮਰਤ ਸਿੰਘ 11.08.2011	ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਮਾਮਾ ਬੱਚੇ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.10	ਸ਼ਵੇਤਾ ਤਿਵਾੜੀ 12.08.2011	ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਗਵਾਹ ਪੈਦਲ ਘਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਕੂਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11	ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ 12.08.2011	ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.12	ਅਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ 20.9.2011	ਗਵਾਹ ਕੌਣ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13	ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ 20.09.2011	ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਗਵਾਹ ਲਖੇਰਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੁਕੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.14	ਭਰਤ ਲਾਲ ਦੇਵਾਂਗਨ 21.09.2011	ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਗਵਾਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.15	ਅਨਿਲ ਸ਼ਿਤਲਾਨੀ 21.09.2011	ਮੋਬਾਈਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਗਵਾਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਫੋਨ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.16	ਭਾਰਤ ਲਾਲ ਚੰਦਰਵੰਸ਼ੀ 22.09.2011	ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਗਵਾਹ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.17	ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਕੋਸ਼ਲੇ 22.09.2011	ਹੈੱਡ-ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੇ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਦਿ ਡੇਲੀ ਜਰਨਲ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18	ਸ਼ਿਬੂਲਾਲੇ ਧੀਮਾਰ 16.11.2011	ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.19	ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ 17.11.2011	ਗਵਾਹ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.20	।ਸਮਿਤ ਮਨੀਸ਼ਾ ਧੀਮਾਰ 17.11.2011	ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.21	ਡਾ. ਏ.ਕੇ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ 18.11.2011	ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ- ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.22	ਲਵ ਕੁਸ਼ ਕਸ਼ਯਪ 09.01.2012	ਗਵਾਹ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਗਵਾਹ ਹੇਠਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.23	ਡਾ. ਏ.ਐਮ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ 17.02.2012	ਜਿਸ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਦਿੱਤੀ- ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.24	ਬੀ. ਕੁਜੂਰ 17.02.2012	ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ.

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ
41 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

SL. ਨਹੀਂ.	ਵੇਰਵਾ	ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ।
4.	ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਦਾ ਜ਼ਬਤ ਮੇਮੋ ਮਿਤੀ 17.02.2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3.30 ਵਜੇ	Ex.P1
5.	ਦਸ਼ਾ ਦਾ ਮੇਮਰੰਡਮ ਮਿਤੀ 13.02.2011	Ex.P2
8.	ਸਕੂਲ ਬੈਗ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਬੋਤਲ ਅਤੇ ਮਿਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਮੋ ਕਿਥੇ ਅਜੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਹੈ।	Ex.P5
10.	ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਜ ਦਾ ਜਾਚ / ਪਚਨਾਮਾ	Ex.P7
12.	ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਜ ਦਾ ਜਾਚ / ਪਚਨਾਮਾ	Ex.P9
14.	ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਾਕਸ਼ੀ ਦਾ ਜਾਚ/ਪਚਨਾਮਾ	Ex.P11
18.	ਪਟਵਾਰੀ ਵਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸਾਈਟ ਨਕਸ਼ਾ	Ex.P12
19.	ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ ਨਕਸ਼ੇ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ	Ex.P13
20.	ਮੁਲਜ਼ਮ ਦ ਮਬਾਇਲ ਫੋਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਮ	Ex.P14
23.	ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਤੀ 12.02.2011 ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ 18 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸ਼ਿਵਲਾਲ	Ex.P16
24.	ਰੰਜ਼ਨਾਮਚਾ	Ex.18C
31.	ਪੀ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 363, 364 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 64/2011 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਤਨਪੁਰ	Ex.P25
34.	ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮੇਮੋ ਮਿਤੀ 13.02.2011	Ex.P28
35.	ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸੂਚਨਾ	Ex.P29
36.	CDR	ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ
ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਈ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦੨ ਅਤੇ ੩੬੪ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਵਿਗੜਦੇ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜੋ ਕਿ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2013 ਦੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੰਬਰ 05 ਵਜੋਂ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ
ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ 2013 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 550 ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੇਸ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਦੁਆਰਾ
ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਰਜੀਹੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ
ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਐਚ
ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 364 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

5.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,
ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੈ
ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।

5.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 364 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.24 ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ।

5.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਤਿੰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ: () ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤ; () ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ () ਕਥਿਤ ਕਾਲਾਂ
ਲਾਪਤਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਆਇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5.4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਏ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ -
ਸੂਰਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਧੀਮਰ 11.02.2011 ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸੀ,
ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਨਾ ਤਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਛੱਡਣਾ
ਇਕ ਗਵਾਹ ਸੂਰਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਧੀਮਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ
ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 (ਜੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।
ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜਾ ਆਖਰੀ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.9-ਇਮਰਤ ਸਿੰਘ @ ਮੁੰਗੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.9 ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਅਸ਼ੋਕ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀਡਬਲਯੂ8 ਨੇ ਲਾਪਤਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਬਾਰੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 18 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6/6.30 ਵਜੇ ਢੋਲਪਾੜਾ ਨੇੜੇ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ ਵਿੱਚ,
ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰੀਪਾੜਾ ਨੇੜੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਅਤੇ ਧੋਲਪਾਰਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਝੂਠੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ
ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਕਿ ਉਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਖੁਦ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਨੇ ਝੂਠਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਏ
ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਥਿਤ ਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਭੂਗੋਲਿਕ ਨੇੜਤਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤ ਜਿੱਥੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਸਨ
ਲੱਭੇ ਗਏ ਉਹ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5.8 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾਂ 11.02.2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਅਤੇ 11/12.02.2011 ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਾ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
11.02.2011 ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਬੂਤ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚੇ 'ਤੇ ਦੇ.ਸ0 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
12.02.2011 ਨੂੰ ਐਮ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੱਕ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ.18 ਵਿਚਕਾਰ ਕਥਿਤ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 12.02.2011 ਨੂੰ ਰਾਤ 11.40 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸਬੂਤ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 12-13.02.2011 ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਵੇਖੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤ। ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਿਗੰਬਰ ਵੈਸ਼ਨਵ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2019) 4 ਐਸਸੀਸੀ 522, ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ (2017) 14 ਐਸਸੀਸੀ 359 ਅਤੇ ਗਣਪਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗਣਪਤ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2017) 16 ਐਸਸੀਸੀ 353. ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਹਨ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਦੋ ਕਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਕਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11 ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11 ਦੀ ਕਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ 12.02.2011 ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ
ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਨੇ ਇਸ ਕਾਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਤੱਥ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਕਾਲ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ -.30 (ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਰਿਪੋਰਟ) ਦੇ ਅੰਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 12.02.2011 ਨੂੰ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਕਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ ਸੀਡੀਆਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂਚ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੇਮੰਤ ਆਦਿੱਤਿਆ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਡੀਆਰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਸੀਡੀਆਰ- ਐਕਸ.ਪੀ.30 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਲਾਂ/ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਨਾ ਤਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ
ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 11.2.2011 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਜਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 11.2.2011 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ.18 ਦੇ ਫੋਨ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੋਨ, ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਦੇ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੀਡਬਲਯੂ-13-ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਨੇ ਕਥਿਤ ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੜਕਾਊ ਤੱਥ ਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।
ਸਬੂਤ ਐਕਟ, ਚਾਹੇ ਕਥਿਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬਰਾਮਦਗੀ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਵਰੀ

ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਅਤੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ .7 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ..22 ਜੋ ਹਨ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਅਤੇ 11.01.2011 ਅਤੇ 12.1.2011 ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸਨ
ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ/ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗੀ।

ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.22 ਨੂੰ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ।

6.3 ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖੁਦ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.22 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.22 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ
12.02.2011 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਤ 10.30-11.00 ਵਜੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.22 ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਰਾਤ 9.00 ਵਜੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅੰਤਰ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਥਿਤ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

6.4 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੈਇੱਛਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਰਸਮੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ।

6.5 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਵੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤਿੱਖੀ /ਕੁੰਦੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰਾਂ 'ਤੇ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਖਮ ਕਿਵੇਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਹਨ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰਿਕਵਰੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ () ਆਖਰੀ ਵੇਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ;
() ਇੱਕ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ () ਲਾਪਤਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਥਿਤ ਬੀ ਕਾਲਾਂ
ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਖੌਤੀ ਗੈਰ-ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਲਿੰਕ ਗਾਇਬ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਇਕੱਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ
ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ/ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵ 04.05.2013, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 235 (2) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਵਾਕ, ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਉਹ ਵਾਕ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਛੰਨੂ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਛੰਨੂ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2019) 12 ਐਸਸੀਸੀ 438. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1976) 4 ਐਸਸੀਸੀ 190, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2011) 13 ਐਸਸੀਸੀ 706 ਅਤੇ ਅਜੇ ਪੰਡਿਤ @ ਜਗਦੀਸ਼ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2012) 8 ਐਸਸੀਸੀ 43.

7.2 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
ਇਕੱਲੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ
ਇਕੱਲੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸਜ਼ਾ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਰਥਹੀਣ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 684.

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ,

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਵਾਕ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜੈ ਪੰਡਿਤ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਉਹ 28 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਗੁਰਵੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਵੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2013) 2
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ੭੧੩ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਵੀ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 4 ਐਸਸੀਸੀ 107.

ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਲੂ ਰਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ
v. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [2015] 16 ਐਸਸੀਸੀ 492, ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ "ਬਚੇ ਹੋਏ ਸ਼ੱਕ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੁਦਾਮ ਬਨਾਮ ਸੁਦਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 388 ਅਤੇ ਬਾਬਾ
ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਬਨਾਮ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2019) 9 ਐਸਸੀਸੀ 689.

ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ
ਜੇਲ ਵਿਚ ਏ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ.

ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਭੱਜਣ ਕਾਰਨ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਠੰਡੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਨ
ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਦਰੀਪਾੜਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਅਤੇ ਗੜਬੜ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੀ
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ/ ਹੈ
ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਈ ਡੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ 300/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧੀ ਸੰਜਨਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ ੧੬ ਸਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਧੀ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ
ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਅਯੂਬ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1998) 9 ਐਸਸੀਸੀ 521, ਅਲਾਉਦੀਨ ਮੀਆਂ ਬਨਾਮ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 5, ਧਰਮਦਰਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2002) 4 ਐਸਸੀਸੀ 679, ਨੇਮੂ ਰਾਮ ਬੋਰਾ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਰਾਜ (1975) 1 ਐਸਸੀ 318, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਬ੍ਰਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 4 ਐਸਸੀਸੀ 289.

ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ

ਥੱਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਣਵ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ।

8.2 ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰਕ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ।

8.3 ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ।

8.4 ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

8.5 ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ।

8.6 ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤਿੰਨ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਾਤ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, () ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤ; () ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ () ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8, ਏ.ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.16, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.24 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.5 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.10 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਨ-
ਉਸ ਦਿਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਗਏ ਸਨ
ਸਕੂਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਅਜੈ, ਵਿਜੇ ਅਤੇ ਕੁਮਾਰੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਐਕਸ.ਪੀ.-2. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ.ਪੀ.-2 ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ
ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.22 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.24.

ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ
ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾਲ ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਹੈ
ਐਕਸ-ਪੀ -30 - ਫੋਨ ਕਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰ
ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ
ਗਵਾਹ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੇ ਘਰੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣਾ ਇਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦਾ ਘਰ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੇ ਘਰ ਪਨਾਹ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਵੀ ਸੀ-
ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ- ਐਚ

ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਜੋ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਕਤਲ ਦੀ ਮੌਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8.14 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ,
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ
ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗਵਾਹ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਧਾਰਾ 161 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ/ਕਥਿਤ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਵੇਖੇ ਗਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ
ਸਬੂਤ; ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾਲ ਫੋਨ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਵੀ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤ ਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਮ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ
ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ
ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਵੀ

ਨਾਲ ਹੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ
ਦਲੀਲ ਹੈ।
ਉਮਰ ਕੈਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ
ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰ
ਦਿੱਤਾ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਹਮਦਰਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ
ਲਈ,
ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ
ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ
ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ
ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੦੨ ਅਤੇ ੩੬੪ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ। ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ
ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ - ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੋਵੇਂ.

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ/ਕਤਲ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕ੍ਰਮਵਾਰ 6 ਸਾਲ ਅਤੇ 4 ਸਾਲ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 364 ਤਹਿਤ
ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਆਰਡਰ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ
ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ
ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਹੈ।

ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ?

15. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:
() ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤ; () ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ
ਮੈਮੋ ਅਤੇ () ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਥਿਤ ਕਾਲਾਂ
ਲਾਪਤਾ ਬੱਚੇ।

16. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ
ਤਿੰਨਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ।
ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18, ਮਨੀਸ਼ਾ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.20 ਅਤੇ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 11.02.2011 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਜੈ, ਵਿਜੇ ਅਤੇ ਕੁਮਾਰੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਕੂਲ ਗਏ ਸਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 11.02.2011 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ
ਪੈਦਲ ਹੀ ਘਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ; ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤੇ। 11.02.2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.00 ਵਜੇ - 1.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਕਿ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀ
ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੁਕਰ ਦੇ ਘਰੋਂ ਮਿਲਿਆ।
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13. ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ/ ਮਿਲੀਆਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਇਆ
ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫ਼ੋਨ-ਕਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ
ਐਕਸ.ਪੀ.30 ਵਰਗੀ ਕੰਪਨੀ.

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। 11.02.2011 ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ
ਹੁੱਦ ਤੱਕ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਵਾਲ ਨਾ ਪੁੱਛਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ,
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8-ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 11.02.2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ/ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ
ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ। ਉਕਤ ਗਵਾਹ
ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ-ਇਨ-ਚੀਫ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਹੈ
ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
ਕੁਝ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਅੱਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 11.02.2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.00 ਵਜੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਸਕੂਲ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ 11.02.2011 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲਗਭਗ ਘਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ

11.30 ਘੰਟੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 12 ਵਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਨੇ ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.18 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 11.02.2011 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 11.30 ਵਜੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੁਆਰਾ 11.02.2011 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੰਬਰ 3/11 ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8-ਅਸ਼ੋਕ ਪਟੇਲ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਹੈ
ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਬਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅਗਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ,
ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਤੇ ਬੈਗਾਂ ਸਮੇਤ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,
ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ
ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬੰਦ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ-ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.11 ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਮਨੋਜ 12.2.2011 ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਲਗਭਗ 11.00 ਵਜੇ। ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਭਗ
ਰਾਤ 11.00 ਵਜੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨੋਜ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਹੈ
ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਪਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਰੋ ਰਹੇ ਹਨ ਗੁੱਡੂ @ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਅਨੰਦ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ
ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ,
ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹਾਂ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਏ ਮਨੋਜ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਰਾਤ 11.00 ਵਜੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ
11.02.2011 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀ
(ਐਕਸ.ਪੀ.30 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ) ਤੋਂ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ
ਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਸੀਡੀਆਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਨੰ.
ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ 9179484724 ਅਤੇ ਸੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਜ਼ਬਤ ਮੈਮੋ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ
ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 9179484724 ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਸੀ।

ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13-ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਉਕਤ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ ਦੇ ਘਰ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਲਖਾਰਾਮ ਜੋ 5-6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਗਵਾਹ
ਮੁਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ,
ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 13 ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨੋਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ
ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ
ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨੋਜ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ
ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਆਈ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੈ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਿੰਡ ਲੱਖਾਰਾਮ ਦੇ ਉਕਤ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ ਦੇ ਘਰੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੂਕਰ ਮੁਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਵਾਹੀ ਵੀ
ਦੁਸ਼ਮਣ ਗਵਾਹ ਦਾ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਗਵਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕਿਉਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ
ਮਧੂਕਰ । ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 13.02.2011 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਲਖਾਰਾਮ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 12.02.2011 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਸਬੂਤ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ

ਮਧੁਕਰ, ਉਸਨੂੰ 13.02.2011 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮੈਮੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 13.02.2011 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਮੈਮੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:
ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ 11.02.2011 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਗਏ ਸਨ;

ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਲਗਭਗ ੧੧.੩੦ ਵਜੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡ ਗਏ
11.02.2011 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 1;

(3) ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 11.02.2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.00 ਵਜੇ - ਦੁਪਹਿਰ 1.00 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(4) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਵਲਾਲ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ
ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਬਦਲਾ ਲਿਆ
ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਲਾਪਤਾ ਹਨ;

(5) ਕਿ ਅਗਵਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਗਾਇਬ ਸੀ;

(6) ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ।
9179484724 11.02.2011 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ;

(7) ਕਿ ਉਹ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੁਕਰ ਦੇ ਘਰ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 13.02.2011 ਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਧੁਕਰ ਦੇ ਘਰੋਂ ਪਿੰਡ ਲਖਾਰਾਮ ਤੋਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਿੰਡ ਲੱਖਾਰਾਮ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(8) ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਉਸ ਸਥਾਨ / ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(9) ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਕਤਲ ਦੀ ਮੌਤ ਸੀ।

ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.8 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 11.02.2011 ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ 11.02.2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਖੌਤੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ

ਸਬੂਤ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਪਦਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਏ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਖਾਮੀਆਂ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ
ਕੇਸ, ਜੇ ਸਬੂਤ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਹਨ
ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੀਮਾ ਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [ਏਆਈਆਰ 1999 ਐਸਸੀ 3717], ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਆਯਾਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮਾਮੂਲੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ
ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਯੋਗ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਮਾਮੂਲੀ ਗੜਬੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਅਬੋਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਕੁਝ ਲੋਕ ਰੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਹਿੰਮਤ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਟਰਨ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ

ਈ ਪੈਟਰਨ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰ / ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਆਖਰਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ. ਅਜਿਹੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਗੜਬੜਾਂ/ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ
ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 364 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ
ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 364 ਤਹਿਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 8 ਸਾਲ, 6 ਸਾਲ ਅਤੇ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਸੁਪਰਾ), ਅਲਾਉਦੀਨ ਮੀਆਂ (ਸੁਪਰਾ), ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ), ਅਜੇ ਪੰਡਿਤ

@ ਜਗਦੀਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਛੰਨੂ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਾ

ਵਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ)। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਧਾਰਾ 235 (2) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਧਾਰਾ 235 (2) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਉਸ 'ਤੇ। ਧਾਰਾ 235 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਵਿਗੜਰਹੇ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਐਕਸ' ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2008 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 301 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ

ਈ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 680 ਮਿਤੀ 2007 ਮਿਤੀ 12.04.2019. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੁਣ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ।

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਜ਼ਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੈਰਾ 29 ਤੋਂ 34 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

29. ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਯੋਗ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 28.11.2018 ਨੂੰ ਛੰਨੂ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਛੰਨੂ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2018 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1482-1483), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਤੀਸ਼ਭੂਸ਼ਣ ਬਰਿਆਰ, (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 498 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਕੇ

ਉਸੇ ਦਿਨ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗਲਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ।

ਦੂਜਾ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਵਿੱਚ 12.12.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਰਾਓ ਵਾਸਨਿਕ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰਬਰ 306-307, 2013), ਇਸ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ
ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਡੀ-ਪ੍ਰੀ-ਵਾਕ ਸੁਣਵਾਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (1991) 4 ਐਸਸੀਸੀ 341 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਲਾਉਦੀਨ ਮੀਆਂ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਗਸਤਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਅਗੁਸਵਾਮੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ। ਰਾਜ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, (1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 33, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਅਗਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
(ਸੁਪਰਾ), ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਾਉਦੀਨ ਮੀਆਂ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਗੁਸਵਾਮੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਸੰਤ ਸੰਪਤ ਜੀ ਦੁਪਾਰੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2017) 6 ਐਸਸੀਸੀ 631 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ
ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

32. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 235 (2) ਤਹਿਤ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। (ਦੇਖੋ ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (1977) 3 ਐਸਸੀਸੀ 218; ਰਾਮਦੇਵ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ, (2001) 5 ਐਸਸੀਸੀ 714)।

33. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਘੱਟ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉੱਚ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ। ਆਬਜੈਕਟ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 235 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਹਾਲਾਤ ਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 (2) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤਿਆਰ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਦਿਨ ਹੀ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਾਰਟੀਆਂ।

34. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 235 (2) ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਲਿਆ ਕੇ,
ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਤਰੀਕ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ
ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ
ਇਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ
ਸੀ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ
ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕੋ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਲਾਉਦੀਨ ਮੀਆਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਹੱਥ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 (2) ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ
ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਦੋਸ਼ੀ 'ਐਕਸ' (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 235 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 76 ਤੋਂ 82 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ
ਧਾਰਾ 235 (2) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ
ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਾਕ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਵਧਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਜੁਰਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਥਾਤ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤ:

"ਏ. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਿਵਲਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ -18) ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਮਰਿਤ ਬਾਈ ਸ਼ਿਵਲਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ -18) ਦੇ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਮਰਿਤ ਬਾਈ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਚਾਚੇ ਅਜੈ, ਵਿਜੇ ਅਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਬੰਧ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ
ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਮਾਸੂਮ ਅਜੇ, ਵਿਜੇ ਅਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਛੱਡ ਕੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਲੰਘਣਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਬੇਕਸੂਰ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਅਜੈ, ਵਿਜੇ ਅਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਦਾ ਗੈਰ ਇਰਾਦਤਨ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 4 ਤੋਂ 8 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ੧੦ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਅੰਤਰ ਸੀ ਸ਼ਿਵਨਾਥ, ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦਾ ਚਾਚਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ
ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦਾ ਗ਼ੈਰ-ਇਰਾਦਤਨ ਕਤਲ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਉਕਸਾਵੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡੀ. ਇਹ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਅਜੈ, ਵਿਜੇ ਅਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਦੀ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੁਮਰਿਤ ਬਾਈ ਦੇ ਭੱਜਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ, ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਅਜੈ ਦਾ ਕਾਇਰਾਨਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
ਵਿਜੇ ਅਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ 4-8 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ।

ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲ ਦੋ ਸਨ ਬੱਚੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਹਰਕਤ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਉਕਤ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਏ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 235 (2) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 354 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ
ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ।
ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਉਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ
ਕੇਸ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਕਦੋਂ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ); ਮਾਛੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਛੀ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1983) 3 ਐਸਸੀਸੀ 470; ਮੁਹੰਮਦ. ਚਮਨ ਬਨਾਮ ਚਮਨ ਬਨਾਮ। ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ)
(2001) 2 ਐਸਸੀਸੀ 28; ਅਲੋਕ ਨਾਥ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਅਲੋਕ ਨਾਥ ਦੱਤਾ ਵਿ. ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਰਾਜ (2007) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 230; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (2009) 14 ਐਸਸੀਸੀ 31; ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਤੀਸ਼ਭੂਸ਼ਣ ਬਰਿਆਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 498;
ਸੇਬਾਸਟੀਅਨ ਬਨਾਮ ਸੇਬਾਸਟੀਅਨ ਵੀ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 58; ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ); ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਵੀ. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 685; ਅਮਿਤ (ਸੁਪਰਾ); ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2013) 3 ਐਸਸੀਸੀ 294,
ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ, ਆਖਰਕਾਰ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ
ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ. ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ) (2014) ਪੈਰਾ 100-104 ਵਿੱਚ 4 ਐਸਸੀਸੀ 317 ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ:

100. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਦੇ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਧਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ

ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਘਟਾਉਣ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਤਲ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਈ ਵਾਰ, ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਜੋ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਤਲ, ਭਾਵੇਂ ਬੇਰਹਿਮ ਹੋਵੇ, ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਡੈਥ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਕੈਦ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕ ਗਈ ਹੈ

ਕੈਦ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਦਲੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੰਡੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਦਾ ਕਤਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਕਈ ਵਾਰ, ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮਾਸੂਮ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ,

ਨਿਹੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਬੇਸਹਾਰਾ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਭੈੜੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭਿਆਨਕ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ, ਉੱਥੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੁਸ਼ਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ
ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ,
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕਈ ਵਾਰ, ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਸੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲਾਂ, ਨਿਆਂ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਚੀਕ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਵਾਕ ਦੀ ਅਸਥਿਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ
ਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 684 : 1980 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 580] ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਖੂਨ ਦਾ ਪਿਆਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਖਤ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਇਸਦੇ ਤੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਤੱਥ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਉਮਰ, ਉਸਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬਾ, ਉਸਦਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਕੀ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ
ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪਿਛੋਕੜ ਸੀ, ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੁਧਾਰ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ.
ਸਮਾਜ ਉਹ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ
ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ਤੇ. ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

104. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤ੍ਰਿਵੇਣੀਬੇਨ [ਤ੍ਰਿਵੇਣੀਬੇਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1989) 1 ਐਸਸੀਸੀ 678 ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

: 1989 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 248] । ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਾਈਨਲ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ

ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ।

ਤ੍ਰਿਵੇਣੀਬੇਨ [ਤ੍ਰਿਵੇਣੀਬੇਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1989) ਵਿੱਚ 1 ਐਸਸੀਸੀ 678

: 1989 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 248), ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮਾਮਲੇ

ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਕਿਰਨ ਹੈ

ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਪੀੜਤ ਹੈ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸ਼ੱਦਦ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੈ

ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਕਾਇਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ, ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਅਬਸਾਰ ਆਲਮ ਬਨਾਮ ਅਬਸਰ ਆਲਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2012) 2 ਐਸਸੀਸੀ 728, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ

ਦੋਸ਼ੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ।

"(1) ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ।

ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ। ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਵਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਬੁੱਢਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸਮਾਜ ਲਈ।

ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬ੍ਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ (3) ਅਤੇ (4) ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਦਬਦਬੇ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਾਬ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨੁਕਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਵਾਂਗੇ
ਉਹ ਕਾਰਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਰਹੇ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ /ਹਾਲਾਤ ਹਨ:
ਕਿ ਜੁਰਮ ਅਤਿਅੰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ
ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਭੱਜਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਇੰਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਇਕ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੀ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਮਰ 28 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਚੰਗਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(v) ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ

(v) ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਹੁਣ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਗੜਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤ ਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਗੜਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ
ਕੇਸ ਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਭੱਜਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।
ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਸਨ, ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਮਾਜ ਦੇ ਰੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋਵੇਗੀ
ਇੱਕ ਘਿਨਾਉਣੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਸਜ਼ਾ। ਇਹ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਵਧਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣਾ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਕਸਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਦੁਰਲੱਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,
ਅਰਥਾਤ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।
ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ. ਘਟਾਉਣ ਾ
ਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਜੇ ਸੰਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਇੱਥੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼
ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 364 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ
ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੈ
ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

